

باسمه تعالی

دبستان فروغ حضرت خدیجه (س)

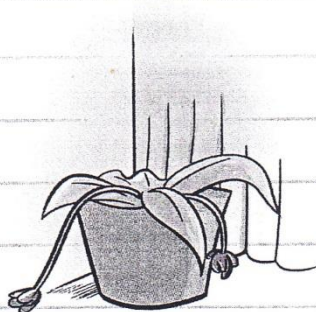
درسنامه ۱۱ (بکارید و بخورید و ...) پایه پنجم

می دانید که گیاهان موجودات زنده ای هستند که برای زندگی و رشد کردن، به نور، آب، خاک و هوای مناسب نیاز دارند.

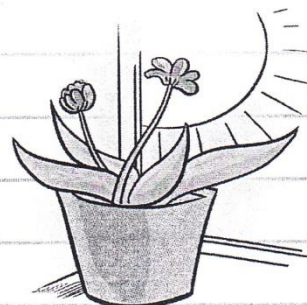
گیاهان برای خود و جانداران دیگر، غذا می سازند.

نور

به دو گیاه زیر دقت کنید؛ همه ی شرایط رشد این دو گیاه یکسان بوده، اما به گیاه (۲) نور کافی نرسیده است:

۲

۱

نکته نور بر روی رشد گیاه اثر می گذارد؛ اگر گیاه نور کافی نداشته باشد، برگ هایش زرد و پژمرده می شود و می ریزد.

بیشتر بدانید

وقتی گیاهان در نور کم قرار می گیرند، ابتدا ساقه هایشان بلند و برگ هایشان نازک شده و فاصله ی بین برگ های آنها زیاد می شود. اگر نور خیلی کم باشد کم کم برگ های گیاه پژمرده می شود و می ریزد.

آب

خاکی که گیاه در آن رشد می کند، باید نمناک باشد؛ گیاهان برای

زنده ماندن و رشد به آب نیاز دارند.

مقدار و نوع آب، بر روی رشد گیاهان مؤثر است.

کشاورزان برای به دست آوردن محصولات بهتر و بیشتر، به طور

منظم زمین های خود را آبیاری می کنند.

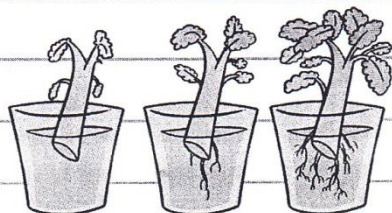
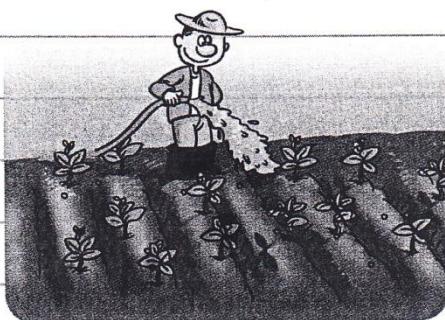
گیاهان برای رشد به آب مناسب نیاز دارند.

آب شور و آب مقطر برای رشد بیشتر گیاهان مناسب نیست.

گیاهان با آب معمولی بهتر رشد می کنند؛ چون آب معمولی به علت

داشتن املاح و مواد معدنی، برای رشد گیاه مناسب تر است.

کم آبی باعث کوچک شدن برگ های گیاه و ریزش آنها می شود.

آب شور آب مقطر آب معمولی

نکته هم کم آبی و هم پر آبی، برای رشد گیاه خوب نیست.

بعضی از گیاهان برای رشد به آب شور و یا نسبتاً شور نیاز دارند؛ مانند گیاهانی که در دریا زندگی می کنند.

بعضی از گیاهان هم نسبت به شوری مقاوم هستند؛ مانند: جو، چغندر قند، پنبه، نخود و سویا

از آب دریا نمی توان برای کشاورزی استفاده کرد، چون شور است و بیشتر گیاهان با این آب نمی توانند رشد کنند.

خاک

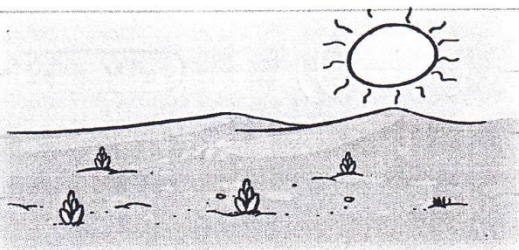

گیاهان برای زنده ماندن و رشد کردن، علاوه بر نور و آب کافی به

خاک مناسب هم نیاز دارند.

خاک دارای مواد مورد نیاز برای رشد گیاه است. موادی که در خاک

وجود دارند، با حل شدن در آب از طریق ریشه وارد گیاه می شوند.

گیاهان نمی توانند در هر خاکی زندگی کنند؛ خاکی که مواد

مورد نیاز برای رشد گیاه را داشته باشد، خاک مناسب تری است.

خاک بیابان به علت نداشتن گیاخاک و رطوبت کافی برای رشد

گیاهان مناسب نیست.

خاک باغچه نسبت به خاکی که رس و یا ماسه ی بیشتری دارد، برای گیاه مناسب تر است. خاک باغچه مخلوطی از ماسه، رس و

مقداری کود است. کود دارای مواد غذایی مختلف است.

ماسه، ماده ی غذایی ندارد؛ دانه های درشتی دارد و آب را بیشتر از خود عبور می دهد و کم تر در خود نگه می دارد.

خاک رس، دانه های ریزتری دارد و آب را بیشتر در خود نگه می دارد.

بنابراین خاکی برای گیاه مناسب است که علاوه بر کود و رس مقداری نیز ماسه داشته باشد تا مقدار مناسبی آب در خاک

حفظ شود.

ماسه

خاک باغچه

خاک رس

نکته در منطقه های کم باران، خاکی که رس آن بیشتر باشد مناسب تر است؛ چون ذره های خاک رس آب را بیشتر در خود نگه می دارند.

گیاهان نمی توانند در خاک شور رشد کنند.

برای کاشتن گیاه در زمین هایی که خاک شور دارند، از چند روش استفاده می کنند:

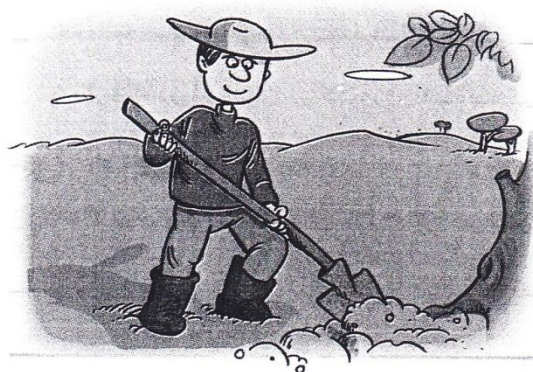
۱ با شست و شوی خاک و یا آبیاری بیشتر خاک، نمک های آن را کم می کنند.

۲ نمک های مضر را به نمک های کم ضررتر تبدیل می کنند.

۳ برای کاشت، از گیاهانی استفاده می کنند که نسبت به شوری مقاوم هستند.

گیاهان نمی‌توانند در خاک‌های شور آب جذب کنند و این، باعث پژمرده شدن و از بین رفتن آن‌ها می‌شود.

هوا

گیاهان برای رشد به هوا هم نیاز دارند. هوا مخلوطی از چند ماده (گاز) است.

گیاهان برای زنده ماندن و رشد کردن، به گاز اکسیژن و کربن دی‌اکسید نیاز دارند.

کشاورزان خاک باغ‌ها را در فصل بهار با بیل زیرورو می‌کنند؛ این کار باعث افزایش نفوذپذیری خاک می‌شود و هوا بهتر به ریشه‌ی گیاه می‌رسد، بسیاری از آفت‌های کشاورزی نیز با آن از بین می‌روند.

کشاورزان برای این که محصولات بهتری داشته باشند، باید برای گیاهان خاک حاصل خیز، نور، آب و هوای مناسب فراهم کنند.

نکته گیاهان علاوه بر تأمین غذای مورد نیاز ما و جانداران دیگر، با تولید اکسیژن به پاکیزگی محیط زیست هم کمک می‌کنند.